

Babyoren e pi ga' rok**Jesus Kristus***(Ku er rogon ni bay ko**Luke 3.23-38)*

1 Ereray babyoren e pi ga' rok
Jesus Kristus, ni be' ni owchen
David, me David e be' ni owchen
Abraham.

²I Abraham e chitamangin Isak; me Isak e chitamangin Jakob; me Jakob e chitamangin Judah nge pi walagen Judah. ³Judah e chitamangin Perez nge Zerah (ma chitiningrow e Tamar); Perez e chitamangin Hezron; me Hezron e chitamangin Ram; ⁴me Ram e chitamangin Amminadab; me Amminadab e chitamangin Nahshon; me Nahshon e chitamangin Salmon; ⁵me Salmon e chitamangin Boas (me Rahab e chitiningin); me Boas e chitamangin Obed (**me Ruth e chitiningin**); **me Obed e chitamangin Jesse;** ⁶me Jesse e chitamangin David ni pilung.

Me David e chitamangin Solomon (ni chitiningin e leengin Uriah); ⁷Solomon e chitamangin Rehoboam; me Rehoboam e chitamangin Abijah; me Abijah e chitamangin Asa; ⁸me Asa e chitamangin Jehoshafat; me Jehoshafat e chitamangin Joram; me Joram e chitamangin Uzziah; ⁹me Uzziah e chitamangin Jotham; me Jotham e chitamangin Ahaz; me Ahaz e chitamangin Hezekiah; ¹⁰me Hezekiah e chitamangin Manasseh; me Manasseh e chitamangin Amon; me Amon e chitamangin Josiah; ¹¹me Josiah e chitamangin Jekoniah nge pi walagen Jekoniah, ko fa ngiyal' nem ni faan nni fek piyu Israel nga Babylon.

¹²Ma nga tomren ni kan fek piyu Israel nga Babylon me Jekoniah e

chitamangin Sealtiel; me Sealtiel e chitamangin Zerubbabel; ¹³me Zerubbabel e chitamangin Abiud; me Abiud e chitamangin Eliakim; me Eliakim e chitamangin Azor; ¹⁴me Azor e chitamangin Zadok; me Zadok e chitamangin Akim; me Akim e chitamangin Eliud; ¹⁵me Eliud e chitamangin Eleazar; me Eleazar e chitamangin Matthan; me Matthan e chitamangin Jakob; ¹⁶me Jakob e chitamangin Josef, me Josef e pumoon rok Maria, mi Maria e chitiningin Jesus ni yibe pining Messiah ngak.

¹'Ere ragag nge aningeg e chitamangiy nge pi fakay ni pumoon ni mus rok Abraham nge yib i mada' ngak David, ma ragag nge aningeg rok David nge yib i mada' ko ngiyal' nni fek e girdi' riy nga Babylon, ma ragag nge aningeg ko ngiyal' nem nge yib i mada' ko ngiyal' nni gargeleg fare Messiah riy.

Jesus Kristus nni gargeleg*(Ku er rogon ni bay ko Luke 2.1-7)*

¹⁸Baaray rogon nni gargeleg Jesus Kristus. I Maria ni chitiningin Jesus e ndugliy ni ngi i par ma yow ra mabgol Josef ba ngiyal', machane dawor ra mabgolgow me pirieg Maria rok ni ke diyen u gelngin fare Kan ni Thothup. ¹⁹Mi Josef ni ir e nge mang pumoon rok e be' ni gubin ngiyal' ma be rin' e tin nib mat'aw; ere dabun ni nge kirebnag thin Maria nga fitik' e girdi', ma aram me finey ni ngar wergow ndabi nang be'. ²⁰Ma nap'an ni ka be lemnaq ni aram rogon, me mol me m'ug ba engel rok Somol ngak u malik'ay me gaar ngak, "Josef, ni gur owchen e ganong rok David, dab mu tamdag ni ngam fek Maria nge mang leengim. Ya gelngin fare Kan ni

Thothup e ke yib ngak Maria ke diyen.
²¹ Ya bayi gargeleg bochi pagel ma ngam tunguy fithingan ni Jesus — ya bayi ayuweg girdien nge chuwegrad ko denen ni yad be ngongliy nge thapegrad ngak Got.”

²² Urngin e pi n'ey ni yodoroy ni fan e nge yib i m'ug nib riyul' e tin ni yog Somol u l'ugun e profet ni gaar,
²³ “Fare pin ndawori nang e pumoon e bayi diyen nge gargeleg bochi pagel, ma bay ni pining Immanuel ngak” (ni fan e re ngachal nem e, “Bay Got rodad”).

²⁴ Ma faani od Josef me rin' fa tin ni ke yog fare engel rok Somol ngak ni nge rin', ma aram me leengiy Maria.
²⁵ Machane me falnag Josef ir rok Maria nge yan i mada' ko ngiyal' ni gargelnag Maria fare tir riy. Me tunguy Josef ngachalen fare tir ni Jesus.

Piin nra bad ko ngek ni ngar guyed Jesus

2 I Jesus e ni gargeleg u lan e binaw nu Bethlehem, ni bay u lan e nug nu Judea, ko ngiyal' nem ni baaram ni Herod e pilung. De n'uw nap'an ni kan gargeleg Jesus me yib boch e girdi' u ngek nga Jerusalem, ni girdi' ni manang murung'agen e t'uf, mi yad fith ni be lungurad, ² “Ba uw fare tir ni kan gargeleg ni ir e nge mang pilung rok piyu Israel? Ya kug guyed t'ufan ko ngiyal' ni m'ug riy u lan e ngek, me ere kug bad ni nggu siro'gad ngak.” ³ Ma faani rung'ag Herod ni pilung ni aram rogon me rus, ma ku er rogon urngin e girdi' nu Jerusalem. ⁴ Me ulunguy Herod urngin e pi tolang ko prist nge pi tamachib ko Motochiyel nge fithrad ni gaar, “U uw e yira gargeleg fare Messiah riy?” ⁵ Mi yad fulweg ngak ni lungurad,

“U lan e binaw nu Bethlehem, ni bay u lan yu Judea. Baaray e tin ni yoloy e profet ni gaar:

“I gur e binaw nu Bethlehem, ni ga bay u lan e nug nu Judah, gathi gur e th'abi sobut' u fithik' e pi binaw ni pilung u lan yu Judah; yi gur e bay yib be' rom ni ir e nge gagiyegnag e girdi', ni ir e nge pow'iy e girdi' rog ni yu Israel.”

⁷ Me pining Herod fapi girdi' nra bad ko ngek ni ngar guyed Jesus ngar muulunggad ngak nde nang be', me fithrad Herod ko re ngiyal' i n'en ni m'ug fare t'uf riy u lan e lang. ⁸ Me l'ograd ni nga ranod nga Bethlehem me gaar ngorad, “Marod ngam fal'eged i gayiy e re tir nem, ma faan gimed ra pirieg mi gimed guy rogon nggu nang, nge yog ni ku gu wan gu siro' boch ngak.” ⁹ Ma aram mi yad yan, ma nap'an ni ka yad be yan mi yad guy fare t'uf ni ka fare t'uf nra guyed u lan e ngek — me ere i m'on rorad

nge yan i taw nga puluwon fa gin'em ni bay fare tir riy, me tal.¹⁰ Ma ngiyal' ni baaram nra guyed e re t'uf nem e rib gel e felfelan' ni yib ngorad!¹¹ Mi yad chuw nga naun mi yad guy fachi tir ni bay rok Maria ni chitiningin. Mi yad ragbug ngar siro'gad ngak; mi yad bing e tutuw rorad mi yad tow'athnag ko gol, nge frankincense, nge myrrh.

¹² Me yog Got ngorad u malik'ay ndab kur sulod ngak Herod; ma aram mi yad sul nga taferad u yugub pa'e kanawo'.

Mil ntay nga Egypt

¹³ Nap'an ni kar chuwgad me m'ug ba engel rok Somol ngak Josef u malik'ay ni be gaar ngak, "Mu od, mfek fare tir nge chitiningin ngam milnagrow nga Egypt, ma ga par u rom nge mada' ko ngiyal' ni bay gog ngom ni ngam chuw u rom. Ya bayi gay Herod e re tir nir ni nge li'ngem'."

¹⁴ Me sak'iy Josef, nge fek fare tir nge chitiningin, nge yan ni kab nep' nga Egypt,¹⁵ ni aram e gin ni par riy nge mada' ko ngiyal' ni yim' Herod.

Re n'ey e nrin' ni aram rogon ni fan e nge yib i m'ug nib riyul' e pi n'en ni yog Somol u l'ugun fare profet ni gaar, "Kug pining Fakag u Egypt."

Bitir nli'rad ngar m'ad

¹⁶ Ma faani nang Herod ni fa piin nra bad u ngek e kar banniged, me ri damumuuw. Me pi' e thin ni ngan li' ngem' urngin e bitir ni pumoon u lan yu Bethlehem nge yungi n'en ni bay u tooben yu Bethlehem, ni bitir ni l'agruw e duw yangren nga but' – ni ke yan i puluweg ko fa ngiyal'

ni baaram ni m'ug fare t'uf riy ni bod rogon ni weliy fa piin nra bad u ngek ngak.

¹⁷ Ma aram me yib i m'ug nib riyul' e tin ni yog Jeremiah ni profet ni gaar:

¹⁸ "Kan rung'ag ba lam u Ramah, ni laman e dolo'loy nge meyor nib gel.

I Rachel e be yornag pi fak, be yor ndabiyog i fal'eg laniyan', ya goo kar m'ad."

Sul u Egypt

¹⁹ Faani yim' Herod, me m'ug ba engel rok Somol ngak Josef u malik'ay u Egypt,²⁰ me gaar, "Mu od, ngam fek fare tir nge chitiningin, ngam sulod ko nam nu Israel, ya fa piin ni ur guyed rogon ni ngar lied e re tir nir ngem' e kar m'ad."²¹ Ma aram me sak'iy Josef, me fek fare tir nge chitiningin, ngar sulod ko nam nu Israel.

²² Ma nap'an ni rung'ag ni ke yan Arkelaus ko liw rok Herod ni chitamangin ni ir e ke mang pilung nu Judea, me tamdag Josef ni nge par u rom. Mi nog ngak u malik'ay e tin ni nge rin', ma aram me yan ko nug nu Galile,²³ me yan i toy e naun rok nga lan bbinaw ni ke lunguy yu Nazareth. Me rin' ni aram rogon ni fan e nge yib i m'ug nib riyul' e n'en ni yog e pi profet ni lungurad, "Bay nog ni be'u Nazareth."

Machib ni tay John ni ma taufe

(*Ku er rogon ni bay ko Mark 1:18; Luke 3:1-18; John 1.19-28*)

3 Ngiyal' nem e yib John ni ma taufe me tabab ko machib u daken e ted u Judea,² ni be gaar,

"M pied keru'med ko denen ni gimed oe rin', ya gagiyeg nu tharmiy e ke chugur!" ³I John e ereram faanem ni weliy Isaiah ni profet murung'agen ni faani gaar:

"Be tolul be' u daken e ted ni
be gaar:
Mu fal'eged rogon kanawoen
Somol,
mu yal'uweged e kanawo' ni
ngeb riy!"

⁴Ma mad rok John e ni ngongliy nga bunuen e kamel; ma ke leed nga keru' e gamanman, ma ggen rok e agmen'ing nge t'ay e ngul ni be pizieg u fithik' e pan. ⁵Me ere i yib e girdi' ngak u Jerusalem, ngu lan e nug nu Judea ni polo', ngu ga'ngin e binaw ni ba' u ruw raba' e lul' ni Jordan. ⁶Mi yad weliy e denen rorad me taufenagrad John u lan e lul' ni Jordan.

⁷Ma faani guy John e Farise nge Sadduse ni pire' ni kar bad ngak ni nge taufenagrad, me gaar ngorad, "Gimed e pi porchoyog nir – mimi' e ke yog ngomed nrayog ni ngam thaygad ko damumuw rok Got ni bay taw? ⁸Mu rin'ed e ngongol ni ir e nge dag ni kam piliyeged pangimed. ⁹Dab m fineyed nrayog ni nge yib e tawey romed ni bochan e be lungumed, I Abraham e chitamangidad. Ya nggog ngomed ni Got e rayog ni nge fek e pi malang ney nge ngongliy ngar manged e piin ni owchen Abraham! ¹⁰Ya tow e kan fal'eg rogon ke par ni nge th'ab e gek'iy u lik'ngin; gubin ken e gek'iy nder yib wom'engin nib fel' e yira th'ab nga but' nga nin' nga mit e nifyi. ¹¹I gag e gu be taufenagmed ko ran ni nge dag ni kam kolgad ngan'med kam pied keru'med ko denen ni gimed be rin'; ma en ni bay yib u tomreg e

bayi taufenagmed ko fare Kan ni Thothup nge nifyi. I ir e ri ka ba ga' ngog; nri gub sobut' ndab gu bung ni nguug fek e sus rok. ¹²Ma ba' talin e maruwel rok ni nge chuweg urngin fiteyru' i wom'engin e woldug, ni grain; me kunukunuy limngas ni yima ngongliy e flowa rly nge tay nga naun rok, me urfiy fapi fiteyru' u fithik' ba nifyi ndabi math biid!"

Taufe ntay ngak Jesus

(Ku er rogon ni bay ko Mark 1.9-11;
Luke 3.21-22)

¹³Ngiyal' nem me yan Jesus u Galile nga Jordan, me yib ngak John ni ngan taufenag. ¹⁴Machane me guy John rogon ni nge thiliyeg e lem rok Jesus. Me gaar John ngak, "Susun e gur e ngam taufenigeg, ma biney e gur e ka mub ngog ni nggu taufenigem!"

¹⁵Me fulweg Jesus ngak John ni gaar, "Ngad rin'ew e chiney ni ara' rogon. Ya ereray kanawoen ni gadow ra rin' ma aram e kad rin'ew urngin e tin ni be finey Got."

Ma aram me fel' u wan' John.

¹⁶Ma nap'an ni yugu ntaufenag Jesus, me yib u fithik' e ran nga talang. Me mab e tharmiy ngak, me guy fare Kan ni Thothup rok Got ni be yib u lang i yib nga but' ni bod ba bulogol me yib i par nga daken. ¹⁷Me non ba lam u tharmiy ni gaar, "Eereray Fakag nib t'uf rog ni kari felan'ug ngak."

Jesus ni yib e moonyan' i guy rogon ni nge denen

(Ku er rogon ni bay ko Mark 1.12-13;